

A m. kir. miniszterium 1600/1932. M. E. számú rendelete (megjelent a Budapesti Közlöny 1932. március 11-iki 58. számában), az alaprendelet hatályát kiterjeszti a Magyarországon bejegyzett ipari és kereskedelmi cégeknek külföldi pénzüzetekkel vagy bankcégekkel szemben fennálló rövid- és középlejártatú tartozásaira is, amennyiben azok 1931. évi november hó 21. napja előtt keletkezett hitelügyletből erednek. A bizottság felhatalmazást nyert arra, hogy a külföldi hitelezőkkel egységes megállapodásokat létesítsen. Ezek a megállapodások azonban a magyar adósságot csak kifejezett hozzájárulása esetén kötelezik.

A behajthatatlan házbérek után járó adók törlése. A H. H. Ö. 22. §. (1) bekezdésének 5. pontja akként rendelkezik, hogy házadó törlésének van helye, ha a bérjövedelem egészben vagy részben igazoltan behajthatatlan, a behajthatatlanná vált bérösszeg erejéig. Az ezen törvényhelyhez fűzött utasítás a behajthatatlanság igazolását szigorú feltételekhez köti úgy, hogy a háztulajdonos a behajthatatlanná vált házbér után járó házadó törlésének kieszközlése végett kénytelen a bérlőt perelni, ellene végrehajtást vezetni, árverést megkísérelni, mert a pénzügyi hatóságok a vagyon hátrahagyása nélkül történő elhalálozás esetén kívül csak ezen feltételek mellett fogadják el a behajthatatlanságot igazoltnak.

Régi indokolt panasza volt a háztulajdonosoknak, hogy a behajthatatlanság igazolása céljából keresztülvitt, már eleve is sikertelennek látszó, bírói végrehajtási eljárás a felmerülő költségek révén csak feleslegesen szaporítja a háztulajdonos bérvesztését, de emellett olyan színben tünteti fel a háztulajdonosokat, mint akik a legridegebb üzleti szemponttól vezéreltetve a tönkrement lakók utolsó párnáit is elárverezik.

A pénzügyminiszterium a 14.500/1932. VII. a. számú körrendeletében (megjelent a Budapesti Közlöny 1932. március 1-jei 49. számában) végre tett egy — bár ki nem elégitő — lépést abban az irányban, hogy a háztulajdonosokat, de a kisebb bérlőket is mentesítse a végrehajtással és árveréssel járó céltalan zaklatásoktól és költségektől. Ez a rendelet módosítja a H. H. Ö.-höz fűzött utasítást akként, hogy az olyan béreltárgyknál, amelyeknek az évi bére az 1200 pengőt meg nem haladja, a bér behajthatatlanságát igazoltnak fogadja el akkor, ha a házbirtokos a bérlő és két tanú által is aláírt nyilatkozattal igazolja, hogy a hátralék biztosítására semmiféle biztosítékkal nem rendelkezik. Ha a bérlő a nyilatkozatot nem írja alá, a pénzügyi hatóság ettől eltekinthet, de a bérlőt jogosítva van kihallgatni és vallomására az esküt a bíróság útján kivétni. A háztulajdonosnak igazolni kell, hogy a bérhátralék fennáll és azért más személy sem zavartól, akitől az behajtható lenne, továbbá, hogy a bérlet felmondattól és a bérlő akár felmondással, akár felmondás nélkül, eltávozott.

Legfeljebb hat havi bérhátralék törölhető, ha csak a ház-

tulajdonos nem igazolja, hogy a bérlő eltávolításában bírói vagy más hatósági rendelkezés korlátozta.

A rendelet az eddigi jogállapottal szemben azt is kimondja, hogy az esetleg befolyt összegekből elsősorban nem csupán a behajtás körül felmerült költségek, hanem a felmondással és a kilikollatással felmerült költségek is levonásba hozhatók.

PÉNZÜGYI JOGGYAKORLAT.

A kényszeregyességi eljárásban a hitelező azon bejelentése, hogy követelését a kényszeregyességi eljárásban nem érvényesíti, könyvi illeték alá nem esik. (Közig. Bír. 18.964/1930. P. sz.) Panaszos 1927. ápr. 21-én benyújtott beadványában W. J. és neje d.-i lakosok csődönkívüli kényszeregyességi ügyében az Országos Hitelvédő Egylet kerületi szervének D.-ben azt jelentette be, hogy adósok neki 5600 P. tőkével és kamataival, 5643 P. 55 fillérrel tartoznak, mely követelése a birtokában levő kézizáloggal teljesen fedezve van és így követelését a kényszeregyességi eljárás nem érinti.

A d.-i kir. törvényszéktől beszerzett iratokból kitűnően az 1927. szeptember 2-án megtartott tárgyaláson létesült egyességet jóváhagyó K. e. 2281/1927. sz. végzés szerint panaszos követelésével; miután külön kielégítési joggal bíró hitelező, a szavazásban nem vett részt.

Miután panaszos beadványa eszerint nem célozta követelésének a csődönkívüli kényszeregyességi eljárásban való érvényesítését és csupán külön kielégítési jogának bejelentésére szorított, panaszostól az előirt jegyzőkönyvi illeték a 27.300/1926. P. M. sz. rendelet 7. §-a alapján nem követelhető, miért is — a panasznak helyt adva — az illeték törlését elrendelni kellett.

Az illetékért elsősorban felelős személy elhalálása egymagában még nem bizonyítja az illeték behajthatatlanságát. (Közig. Bír. 14.898/1929. P. sz.) A kérdéses ítéleti illetéket az 1914: XLIII. t.-c. 55. §. második bekezdése alapján azért vetették ki a perben pernyertes panaszosra, mert a perköltségben is marasztalt perbeli ellenfele a fizetési meghagyás kézbesítése előtt elhalt. Minthogy azonban az 1914: XLIII. t.-c. 55. §. második bekezdése alapján az a fél, akinek az ítélet valamely értéket ítél meg, a megítélt értéknek, vagy egy részének megkapása esetében is, csak másodsorban és akkor köteles a készpénzben járó ítéleti illeték megfizetésére, amikor az illetékért elsősorban felelős féltől azt beszédni nem lehetett, az a körülmény pedig, hogy az elsősorban felelős fél elhalt, még nem igazolja azt, hogy az illetéket a hagyatékából, illetőleg az örökösöitől behajtani nem lehet: azért panaszosnak az illeték fizetése iránti kötelezettsége még be nem állt, s annak vizsgálása nélkül, hogy panaszos a megítélt értékből kapott-e. a rendelkező rész szerint kellett határozni.